

Pravilnik o kvalitetu i drugim zahtevima za osvežavajuća bezalkoholna pića

(“Sl. list SCG”, br. 18/2006 i “Sl. glasnik RS”, br. 43/2013 – dr. pravilnik)

SADRŽAJ

- [I Opšte odredbe](#)
- [II Posebne odredbe](#)
- [III Prelazna i završna odredba](#)

I OPŠTE ODREDBE

Član 1
Ovim pravilnikom propisuju se kvalitet i drugi zahtevi za osvežavajuća bezalkoholna pića (u daljem tekstu: proizvodi), koji moraju biti ispunjeni u proizvodnji i prometu.

Član 2
Za proizvode koji su srodni proizvodima iz člana 1. ovog pravilnika, a za koje nisu propisani kvalitet i drugi zahtevi, shodno se primenjuju odredbe ovog pravilnika. Za proizvode iz stava 1. ovog člana proizvođač je dužan da pre početka proizvodnje donese proizvođačku specifikaciju.

Proizvođačka specifikacija mora da sadrži kratak opis tehnološkog postupka proizvodnje proizvoda, osnovne zahteve kvaliteta, izveštaj o ispitivanju zahteva kvaliteta, kao i podatke iz deklaracije u skladu sa Pravilnikom o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica. O donesenim proizvođačkim specifikacijama proizvođač vodi evidenciju, koja mora da sadrži sledeće podatke:

1)	evidencijski broj	specifikacije;
2)	datum donošenja proizvođačke	specifikacije;
3)	datum početka proizvodnje prema proizvođačkoj	specifikaciji;
4)	datum izvršenog ispitivanja zahteva kvaliteta utvrđenih u proizvođačkoj specifikaciji.	

Član 3
Brisan

Član 4
Proizvodi se stavljaju u promet u originalnom pakovanju i moraju na ambalaži, etiketi, dokumentu, alki, privesku ili omotu imati deklaraciju u skladu sa Pravilnikom o deklarisanju i označavanju upakovanih namirnica.

U proizvodnji proizvoda mogu se dodavati aditivi u skladu sa Pravilnikom o kvalitetu i uslovima upotrebe aditiva u namirnicama i o drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine.

II POSEBNE ODREDBE

Član 5

Osvežavajuća bezalkoholna pića su proizvodi dobijeni posebnim tehnološkim postupkom od vode za piće ili prirodne mineralne vode ili prirodne izvorske vode, kojima se mogu dodavati: arome, šećeri, hidrolizati skroba, voćni sok, koncentrisani voćni sok, sok od povrća, žita i proizvodi od žita, soja i proizvodi od soje, hmelj i proizvodi od hmelja, surutka i druge namirnice, sa ili bez dodatka ugljen-dioksida, mineralnih soli i vitamina.

Član 6

Koncentrovana mešavina od dva ili više sastojaka navedenih u članu 5. ovog pravilnika može se staviti u promet kao “bazna sirovina za proizvodnju osvežavajućih bezalkoholnih pića”. Bazna sirovina za proizvodnju osvežavajućih bezalkoholnih pića može da sadrži samo aditive propisane Pravilnikom o kvalitetu i uslovima upotrebe aditiva u namirnicama i drugim zahtevima za aditive i njihove mešavine. Količina aditiva u baznoj sirovini za proizvodnju osvežavajućih bezalkoholnih pića posle rastvaranja prema uputstvu, ne može biti veća od količina propisanih navedenim pravilnikom. Bazna sirovina u prometu mora da bude deklarirana u skladu sa članom 4. stav 1. ovog pravilnika i mora je pratiti izveštaj o izvršenom ispitivanju zahteva kvaliteta.

Član 7

Osvežavajuća bezalkoholna pića moraju ispunjavati sledeće zahteve kvaliteta:

- 1) da senzorna svojstva odgovaraju vrsti deklarisanog pića;
- 2) da sadrže najmanje 7% suve materije (mereno refraktometrom na 20 °C), osim za osvežavajuća bezalkoholna pića sa nižom energetsom vrednošću;
- 3) da sadrže najviše 0,5% v/v etanola;
- 4) da je sadržaj ugljen-dioksida, kao karakterističnog sastojka, najmanje 2 g/l;
- 5) da sadrže najviše 250 mg/l kofeina, ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano za pojedine proizvode;
- 6) da sadrže najviše 85 mg/l kinina, ako ovim pravilnikom nije drukčije propisano za pojedine proizvode.

Član 8

Osvežavajuća bezalkoholna pića koja na deklaraciji imaju oznaku “bez kofeina” mogu da sadrže najviše 0,5 mg/l kofeina.

Osvežavajuća bezalkoholna pića koja na deklaraciji imaju oznaku “tonik”, moraju da sadrže najmanje 15 mg/l kinina.

Osvežavajuća bezalkoholna pića koja na deklaraciji imaju oznaku “sa surutkom” moraju da sadrže 40-49% surutke.

Osvežavajuća bezalkoholna pića koja na deklaraciji imaju oznaku “sa jogurtom” moraju da sadrže 20-40% jogurta od obranog mleka.

Član 9

Osvežavajuća bezalkoholna pića mogu se proizvoditi i stavljati u promet pod sledećim nazivom:

- 1) osvežavajuće bezalkoholno piće;
- 2) osvežavajuće bezalkoholno piće sa voćnim sokom;

3)		voda		sa		aromom;
4)			soda			voda;
5)	sirup	za	osvežavajuće		bezalkoholno	piće;
6)	prašak	za	osvežavajuće		bezalkoholno	piće;
7)	tableta	za	osvežavajuće		bezalkoholno	piće;
8)			energetsko			piće;
9)	osvežavajuće	bezalkoholno	piće	sa	mineralnim	solima.

Osvežavajuća bezalkoholna pića iz tač. 1, 2, 6. i 7. stav 1. ovog člana mogu se proizvoditi sa nižom energetskom vrednošću.

Naziv proizvoda može se dopuniti rečima “sa ukusom” i navesti karakterističan ukus proizvoda (npr. “osvežavajuće bezalkoholno piće sa ukusom narandže”).

Naziv proizvoda može se dopuniti i rečju “sa” uz navođenje karakterističnog naziva proizvoda (npr. “osvežavajuće bezalkoholno piće sa sojom, mlekom, medom” i sl.).

Član 10

Ako se osvežavajuća bezalkoholna pića stavljaju u promet bez dodatka ugljen-dioksida, naziv proizvoda mora da sadrži reč “negazirano” (npr: “negazirano osvežavajuće bezalkoholno piće”).

Član 11

Osvežavajuća bezalkoholna pića sa voćnim sokom, pored sastojaka navedenih u članu 5. ovog pravilnika, moraju da sadrže najmanje 6% m/m voćnog soka od citrus voća ili najmanje 10% m/m od ostalih vrsta voća.

Osvežavajuća bezalkoholna pića iz stava 1. ovog člana, proizvedena od mešavine više vrsta sokova od voća i povrća deklariraju se tako što se u spisku sastojaka navode sve vrste upotrebljenih sokova po opadajućem redosledu. Ukupna količina upotrebljenih voćnih sokova u mešavini mora biti najmanje 10% m/m.

Član 12

Voda sa aromom je proizvod dobijen od prirodne mineralne vode ili prirodne izvorske vode sa dodatkom odgovarajućih aroma. Deklaracija za vode sa aromom u nazivu mora da sadrži podatak o vrsti vode (npr: “mineralna voda sa aromom...”).

Član 13

Soda voda je proizvod dobijen direktnom impregnacijom vode za piće ugljen-dioksidom. Sadržaj ugljen-dioksida mora iznositi najmanje 5 g/l.

Član 14

Sirup za osvežavajuće bezalkoholno piće je proizvod viskozne strukture dobijen po odgovarajućem tehnološkom postupku od sastojaka navedenih u članu 5. ovog pravilnika.

Član 15

Sirup za osvežavajuća bezalkoholna pića, koji se stavlja u promet, mora ispunjavati sledeće zahteve kvaliteta:

- 1) da ima ujednačenu sirupastu konzistenciju bez pojave raslojavanja;
- 2) da količina ukupne suve materije mora biti najmanje 60% (mereno refraktometrom na 20 °C), osim

sirupa namenjenih za upotrebu u post-mix aparatima u kojima količina suve materije mora biti najmanje 40%;

3) da razblažen vodom, prema uputstvu proizvođača, ispunjava zahteve kvaliteta propisane ovim pravilnikom.

Član 16

Prašak za osvežavajuća bezalkoholna pića je proizvod čijim se rastvaranjem u vodi sa ili bez dodatka šećera ili zaslađivača, prema uputstvu na deklaraciji, dobijaju osvežavajuća bezalkoholna pića koja ispunjavaju zahteve kvaliteta propisane ovim pravilnikom.

Član 17

Tableta za osvežavajuća bezalkoholna pića je proizvod čijim se rastvaranjem u vodi sa ili bez dodatka šećera ili zaslađivača, prema uputstvu na deklaraciji, dobijaju osvežavajuća bezalkoholna pića koja ispunjavaju zahteve kvaliteta propisane ovim pravilnikom.

Član 18

Energetsko piće je proizvod koji se proizvodi od sastojaka iz člana 5. ovog pravilnika, koji mora da ispunjava zahteve iz člana 7. tač. 1, 3. i 4. ovog pravilnika i koji mora da sadrži najmanje 10% suve materije (mereno refraktometrom na 20 °C). Energetska pića mogu da sadrže sastojke navedene u Tabeli 3.

Tabela 3

Redni broj	Naziv	Dozvoljena količina mg/l
1	kofein	najviše 320
2	inozitol	najviše 200
3	glukuronolakton	najviše 2400
4	taurin	najviše 4000

Deklaracija za energetsko piće mora da sadrži i upozorenja sledeće sadržine: “Ne preporučuje se deci mlađoj od 18 godina, trudnicama, dojiljama, osobama sa srčanim tegobama i osobama preosetljivim na kofein” i “Ne preporučuje se konzumiranje sa alkoholom”, kao i podatak o dozvoljenom dnevnom unosu. Upozorenja moraju da se nalaze u istom vidnom polju u kome se nalazi naziv proizvoda i moraju biti napisana slovima čija veličina ne može biti manja od slova kojima se označavaju sastojci.

Član 19

Osvežavajuće bezalkoholno piće sa mineralnim solima je proizvod koji se proizvodi od sastojaka iz člana 5. ovog pravilnika uz dodatak mineralnih soli i mora ispunjavati zahteve iz člana 7. ovog pravilnika, osim zahteva iz tačke 2. Ukupan sadržaj mineralnih soli u proizvodu iz stava 1. ovog člana, ne može biti manji od 1000 mg/l, pri čemu sadržaj kalijuma ne prelazi sadržaj natrijuma. Osvežavajuće bezalkoholno piće sa mineralnim solima sadrži minerale u količinama utvrđenim u Tabeli 4.

Tabela 4

Sadržaj minerala

Naziv	Dozvoljena količina u mg/l
-------	----------------------------

natrijum	300-1500
kalijum	100-500
magnezijum	najmanje 5
kalcijum	10-100
hlorid	300-1500

Kod pića koja sadrže natrijum iznad 1000 mg/l deklaracija mora da sadrži i upozorenje sledeće sadržine: “Proizvod se ne sme upotrebljavati kod preporučene ishrane sa redukovanim sadržajem natrijuma”. Upozorenje mora da se nalazi u istom vidnom polju u kome se nalazi naziv proizvoda i mora biti napisano slovima čija veličina ne može biti manja od slova kojima se označavaju sastojci.

III PRELAZNA I ZAVRŠNA ODREDBA

Član 20

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o kvalitetu u drugim zahtevima za osvežavajuća bezalkoholna pića, sirupe i praškove za osvežavajuća bezalkoholna pića i soda vodu (“Službeni list SRJ”. br 3/2002).

Član 21

Onaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom listu SCG”.